

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2015-234-AFM

Beslutsunderlag

DATUM: 2015-03-12
AVDELNING: AFM/IAO
HANDLÄGGARE: Christoffer Grände, Per Kvarnström

■ Reviderade regler för penning- och valutapolitiska transaktioner

Förslag till beslut

Direktionen fastställer Regler för penning- och valutapolitiska transaktioner enligt bilaga.

Bakgrund

Direktionen ska enligt 3 § Instruktion för Sveriges riksbank fatta beslut om regler för penning- och valutapolitiska transaktioner. Dessa transaktioner regleras i riksbankslagen, Villkoren för RIX och penningpolitiska instrument (RIX-villkoren) samt den finansiella riskpolicyn. Dessa regelverk gör att direktionen endast behöver fatta särskilt beslut om reglerna för inriktningen på huvudsakliga transaktioner (penningpolitisk repa eller riksbankscertifikat) och valutatransaktioner utanför det penningpolitiska styrsystemet i RIX-villkoren.

Överväganden

Nuvarande regler bedöms som ändamålsenliga, varför enbart redaktionella ändringar föreslås.

Introduktion och syfte

De förändringar som föreslås i denna del av reglerna är att enämningen "RIX-Villkoren" ersättas med den mer formella benämningen "Villkoren för RIX och penningpolitiska instrument" samt att kopplingen till ett specifikt årtal tas bort.

Huvudsakliga transaktioner

Det penningpolitiska styrsystemet är utformat för att styra marknadens dagslåneränta. De instrument som Riksbanken har till sitt förfogande för styrningen är öppna marknadsoperationer och stående faciliteter. De öppna marknadsoperationerna är huvudsakliga, finjusterande och strukturella transaktioner. De huvudsakliga

transaktionerna sker i normalfallet veckovis genom penningpolitiska repor vid underskott i banksystemet eller riksbankscertifikat vid överskott i banksystemet. Dessa transaktioner görs i syfte att reglera banksystemets likviditetsposition gentemot Riksbanken.

Sedan 2008 har banksystemet haft likviditetsöverskott till följd av Riksbankens vinstutbetalningar i SEK och minskad efterfrågan på sedlar och mynt. För att dränera likviditetsöverskottet har emissioner av riksbankscertifikat utgjort det veckovisa penningpolitiska instrumentet. Den förändring som föreslås i den del av reglerna som avser huvudsakliga transaktioner är att kopplingen till ett specifikt årtal tas bort.

Valutatransaktioner utanför det penningpolitiska styrsystemet

EU-betalningar i SEK

Den svenska staten betalar Sveriges EU-avgift till EU:s budget i SEK. EU-avgiften betalas från Riksgälden till en mottagande centralbank i EU månadsvis i olika stora belopp. Beloppet växlas sedan till euro antingen på valutamarknaden av den mottagande centralbanken eller med Riksbanken som motpart. Om den mottagande centralbanken växlar EU-betalningen på marknaden kan detta, beroende på marknadsläget och beloppets storlek, leda till stora fluktuationer i växelkursen.

Innan den mottagande centralbanken växlar beloppet på valutamarknaden kontakter den Riksbanken, som då har möjlighet att stå som motpart för växlingen. Att stå som motpart innebär att Riksbanken utför växlingen direkt med den berörda centralbanken. Riksbanken återköper sedan eurobeloppet inom en sådan tidsperiod som bedöms lämplig för att undvika oönskade valutakursrörelser. Normalt har dessa återköp skett genom köp av euro mot kronor under 4-6 veckor, dock längst 3 månader.

Om EU-betalningen en enskild månad överstiger 3 miljarder kronor ska Riksbanken stå som motpart och utföra växlingen om det är förenligt med övrig verksamhet inom AFM. I det fall en EU-betalning överstiger 8 miljarder kronor ska direktionen informeras snarast efter att transaktionen är genomförd.

I den del av regler som avser EU-betalningar i SEK föreslås inga förändringar, utöver en mindre språklig korrigerings.

Aktiva valutapositioner (AVP)

Med syfte att upprätthålla den operativa marknadskompetensen¹ föreslås att direktionen, som tidigare, ger ett särskilt mandat för valutahandel (så kallade aktiva valutapositioner, AVP).² Valutapositioner får endast ske i godkända OECD-valutor, dock aldrig i SEK. Ingen förändring föreslås gällande begränsningarna av verksamheten. Däremot föreslås en redaktionell förändring som innebär att kopplingen till ett specifikt årtal ersätts med skrivelsen "under ett kalenderår".

¹ Med operativ marknadskompetens menas att ha förståelse för utvecklingen på de finansiella marknaderna, ha kännedom om olika finansiella instrument inklusive deras prissättning samt att tekniskt kunna genomföra transaktioner i Riksbankens handelssystem.

² AVP infördes i oktober 2002. Mandatet har emellertid inte utnyttjats under en längre tid och inga omedelbara planer finns att återuppta verksamheten. AFM avser framöver pröva huruvida det fortfarande finns ett behov av ett särskilt AVP-mandat. I avvaktan på denna behovsprövning har AFM dock valt att inte ta bort AVP-mandatet.

■ *Valutaväxlingar för Riksbankens SEK-Portfölj*

Värdepappersportföljen i svenska kronor har byggts upp genom att en del av Riksbankens tillgångar i utländsk valuta omfördelats till tillgångar i kronor. Övriga valutaväxlingar för Riksbankens SEK-portfölj utgörs av inkommande räntebetalningar som kan växlas tillbaka till utländsk valuta och återförs till valutareserven. Dessa växlingar görs för att inte portföljen ska växa mer än till den högsta beslutade nivån om nominellt 10 miljarder kronor. I denna del av reglerna föreslås endast redaktionella förändringar av språklig karaktär.

Övrigt

När direktionen fattade beslut om föreliggande regler i samband den organisationsförändring som skedde i mars 2014 beslutade man om övergångsregler som bland annat anger att referenser till APP ska vara referenser till AFM i ett antal tidigare direktionsbeslut, exempelvis rörande utgivning av riksbankscertifikat. Övergångsreglerna är fortsatt relevanta, men inkluderas istället under rubriken Övrigt.